

Žena v théravádovém buddhismu

Mgr. Zdeňka Pitrunová





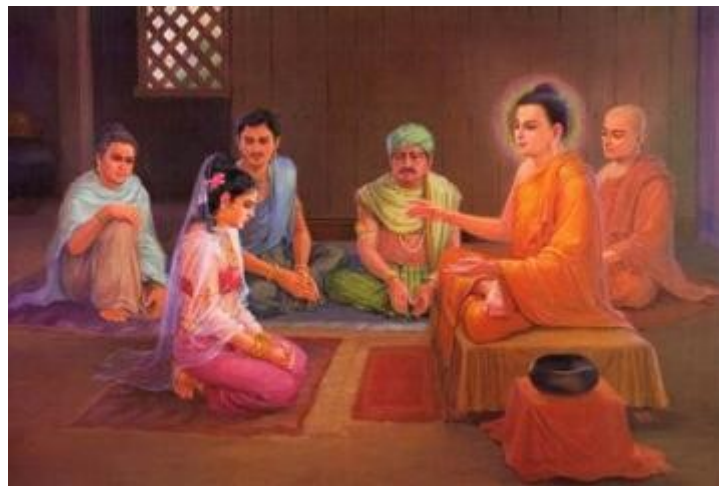
Postavení ženy v pálijském kánonu

1. ženy jsou **rovnocenné partnerky** schopné dosáhnout osvícení
2. ženy jsou **opakem mužů**, nečistá stvoření
3. ženy jsou **nerovnocenné mužům**, je potřeba je podřídít autoritě muže (mnišské sanghy)

Založení bhikkhuní sanghy

V sociálním kontextu doby „revoluční“ akt.

Asketický život alternativa sňatku a manželství.



- ***„Anande, kdyby ženy nebyly obdržely povolení v učení a v řádě, hlásaném Osvíceným, aby odešly z domova do bezdomoví, svatý život by byl dlouho trval, dobrá nauka by byla trvala tisíc let. Protože však, Anande, ženy obdržely povolení v učení a řádě hlásaném Osvíceným, aby odešly z domova do bezdomoví, nebude, Anande, svatý život dlouho trvat, nyní, Anande, potrvá jen pět set let“***

Ponaučení mnichům

Pane, jak se máme chovat k ženám? táže se Anandó.

Ánande, nedívat se na ně!

Ale jak se máme, Vznešený, zachovat, když jsme na ně pohlédli?

Ánande, nemluvit na ně.

Ale jak se máme, pane, zachovat, kduž přece na ně mluvíme?

Bhikkhuní sangha

Patimokkha – řádová pravidla

Při obřadech se recitují.

227 pravidel pro mnichy – bhikkhu

348 pravidel pro mnišky - bhikkhuní

Attha garudhama - osm zvláštních/velkých pravidel pro mnišky.

Attha garudhammá

- 1. I kdyby bylo mnišce sto let, má povstat a uctivě pozdravit mnicha, třebaš byl právě do řádu přijat.**
- 2. Mniška nesmí trávit dobu dešťů (p. *vassa*) v kraji, kde není mnichů.**
- 3. Mniška je povinna zavčas, to je každých čtrnáct dní, se zeptat mnichů, kdy bude konán *uposathó* a kdy některý mnich přijede vykládat mniškám učení.**
- 4. *Páravānu* musí mnišky konat dvakráte nejprve před mniškami a po druhé před obcí mnichů.**
- 5. Dopustila-li se mniška viny, musí ji odčinit před oběma sbory.**
- 6. Mniška je povinna žádat o *upasampadu* jak u obce mnišek tak u obce mnichů.**
- 7. Mniška nesmí mnicha tupit ani mu spílat.**
- 8. Mniška nesmí mnicha oslovit.**

termíny

Vassa – období dešťů

Počet vassa určuje senioritu.

Uposatho – sváteční dny úplňku a novoluní.

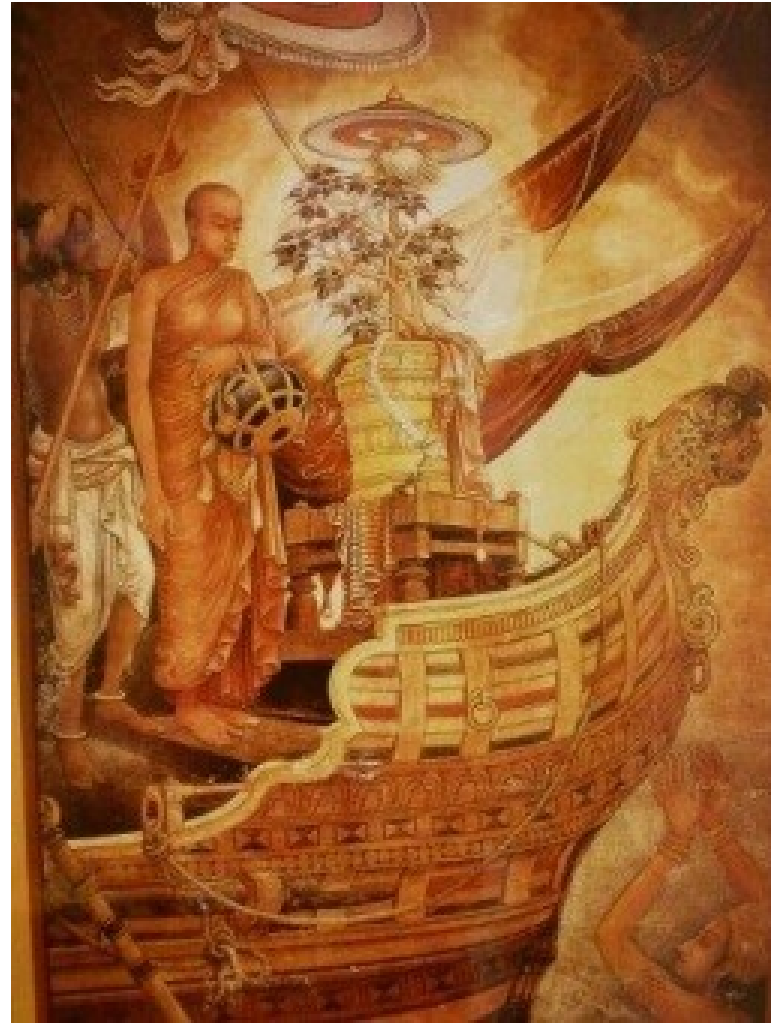
Paravana – obřad zakončení období dešťů,
vyznání se z případných prohřešků.

Upasampada – obřad ordinace, slavnostní
přijetí do mnišské obce.

První mnišky...

Bhikkhuni Khema Theri
Bhikkhuni Uppalavanna Theri
Bhikkhuni Mahapajapati Gotami Theri
Bhikkhuni Dhammadinna Theri

Sanghamita Théri



Laičky – podpora mnichů





„Zbožné“ laičky

Dodržování **pañčasíla** (pět záповědí).

Účast na svátcích (**uposatha**)

Dodržování **atthangasíla** (osm záповědí).

Dodržování **dasasíla** (deset záповědí).

Thila shin – Barma



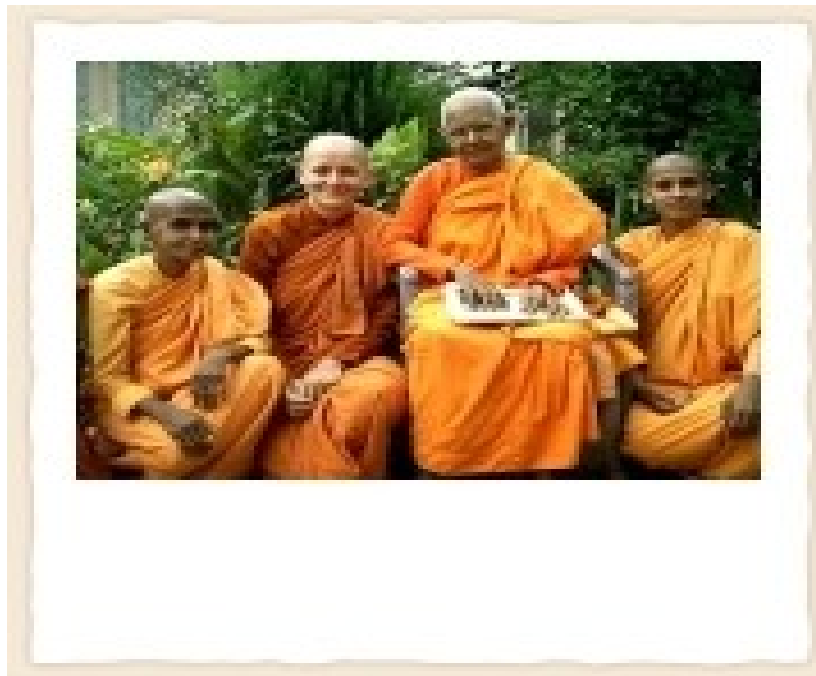
Thila Shin - Barma



Méčí (Maeji, Mae Ji) - Thajsko



Dasasilmata – Šrí Lanka



Sakyadhita



Removing restraints

SINCE dairy milk from Ganga and Sharda Ganga flows over 2,000 years ago, Buddha attained enlightenment — an event which to a great extent shaped the history of the world.

The place is usually hazy though the air is thick with suggestions of a poverty Buddha knew. The sense of awe and adoration is all pervading, in fact, swirling and the majestic length of the main Bodhi temple, solemnly carved and resplendent, seems to lend direction to the density of Buddhists for all time to come.

For Buddhist Bodhi Gaya is not a strange place it is a strange land. The sitting land of religionists speaks of an ideal land where people irrespective of caste, creed, race mingle in the place and time.

events lay in store. Two-year-old Chel Torres who had been designated Lama of Kopto monastery in Nepal was here but the added importance of the day suggested that there was much more to it than what met the eye. The first Buddhist women conference in 1900 years was being hosted at Bodhi Gaya. For Buddhists this is an epoch making event. To the people who had not witnessed the development of Buddhism, the events at Bodhi Gaya were of cosmic interest — a rare event quipped themselves.

But at Bodhi Gaya the interest had risen to a crescendo.

The main talking point that day was the wardrobe of the Dalai Lama which had longed for a makeover in the past few days with all the acrobacy of a child. A request to meet the child was received



A nun awaits the Dalai Lama's arrival here after Arya Khem. There are a large number of pilgrims standing around.



Literatura

Barnes, N. J.: Women in Buddhism, in.: Sharma, A. (ed.): Today's Woman in World Religions, New York, 1994.

Bartholomeusz, T.: Women Under the Bo Tree: Buddhist Nuns in Sri Lanka, Cambridge: Cambridge University Press, 1994.

Kabilsingh, Chatsumarn: Mae ji – a Religious Minority in Contemporary Thailand, Sri Lanka Journal of Buddhist Studies, 11, 1988, 141 – 147.

Tsomo, K. L. (ed.): Sakyadhita: Daughters of the Buddha, New York: Snow Lion Publication, 1988.